

- gælden overstiger 50.000 kr., men den vokser fortsat til trods for, at låntageren overholder de aftalte betalingsforpligtelser
- gælden overstiger 300.000 kr.
- afviklingsaftalen har været overholdt i samlet 10 år.

Muligheden for gældssanering må ikke føre til urealistiske forventninger om, at afdragsperioden kan afkortes, blot gælden flyttes over i Hypotekbanken. Derfor må der forløbe en vis periode mellem Hypotekbankens overtagelse af gælden og evt. bevilling af gældssanering. En sådan »karenstid« må gælde alle statsgaranterede banklån, hvor garantiperioden ikke er udløbet, og hvor statens forpligtelse derfor alene bliver aktuel som følge af låntagers manglende betaling af ydelser. En passende periodelængde kunne eksempelvis være 2 år.

Hensigten med gældssanering er at give dem, som er havnet i bundløs studiegæld, en ny start. Derfor er det nødvendigt helt eller delvis at afskrive statens tilgodehavende, således at de gældsramte er i stand til at afvikle evt. resterende gæld inden for et fastlagt, overskueligt tidsrum. Men der er tale om en balancegang. Gældssanering må ikke føre til en sådan forskelsbehandling mellem dem, som klarer forpligtelserne, og dem som giver op, at det undergraver følelsen af et personligt ansvar for gælden. Derfor må gældssanering tage hensyn til, i hvilket omfang låntageren har overholdt de indgåede afviklingsaftaler.

Som generel regel for gældssanering foreslås, at afdragsperioden begrænses til 10 år. Det svarer til den periode, som i almindelighed forudsættes ved afvikling af studiegæld. I de 10 år fragår det tidsrum, hvor gælden allerede har været under afvikling enten i privat pengeinstitut eller i Hypotekbanken i overensstemmelse med en aftale, som er accepteret af Statens Uddannelsesstøtte. Gæld, som ikke kan tilbagebetales inden udløbet af peri-

oden, afskrives.

I relation til finansloven er der ingen udgifter forbundet med en sådan eftergivelse af gælden. Hvorvidt staten går glip af indtægter afhænger af, om en del af gælden rent faktisk ville kunne indrives.

Ad 3

For den del af de statsgaranterede studielån, som fortsat henstår i de private pengeinstitutter, kan der imidlertid også opstå et presserende behov for gældssanering. I sådanne tilfælde vil det ikke være hensigtsmæssigt, at en løsning af gældsproblemet skal afvente udløbet af en karenperiode i Hypotekbanken. Samtidig vil der være en række tilfælde, hvor gældsproblemet er en kombination af studiegæld og anden tyngende gæld. Derfor må det sikres, at sager om sanering af studiegæld kan behandles ved skifteretterne efter samme regler, som gælder for anden gæld. Dette er i virkeligheden allerede forudsat i konkursloven, men i praksis har det vist sig umuligt at få behandlet sager om sanering af studiegæld ved en del af landets skifteretter. Lovens intentioner må nu realiseres.

Ad 4

Statens garantiforpligtelse ophører 15 år efter, at uddannelsen er afsluttet eller afbrudt. Senest på dette tidspunkt kan pengeinstitutterne således kræve resterende gæld indfriet af Statens Uddannelsesstøtte med efterfølgende transport til Hypotekbanken. Fremover bør denne situation automatisk medføre, at den overførte gæld underkastes gældssanering i Hypotekbanken. Ved behandlingen anvendes samme fremgangsmåde som den under pkt. 2 beskrevne. Dette indebærer, at gældens afviklingsperiode højst kan strække sig over 15 år, hvis låntager har overholdt den med bank eller sparekasse indgåede afviklingsaftale.